

B&W advies gemeente Overbetuwe

09bw000116

Nr.:

Datum ambtelijk voorstel:
17 februari 2009**Onderwerp:**
oordeel provincie over Programmabegroting 2009/financiële
positie gemeente Overbetuwe**Te besluiten:**

deze nota met bijlagen ter kennisgeving aan de raad te sturen.

Afdeling/ behandelend ambtenaar:
FI / J.F. Nieuwboer**Status advies:**
openbaar **persbericht:** nee**Portefeuillehouder:**
R. Mooij **akkoord:** ja**Datum b&w-vergadering:** 24 februari 2009**Advies (intern):**
N.v.t.**In raadscommissie:** N.v.t.**Advies/informatie (extern):**
provinciale toezichthouder**In raadsvergadering van:** -21 april 2009**Middelenparagrafen:** nee**Regelgeving, delegatie of mandaat:**
Advies Planning&Control: N.v.t.**Wie is bevoegd:** B&W
Aard bevoegdheid: Attributie (primair)**Sterstuk:** Nee

	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester			
J.H.G. Walraven			
F.M.J. van Rooijen			
F.H.G.M. Witjes			
R.W. Mooij			
Secretaris TH			
Secretaris WS			
Hoofd afdeling			
Opmerkingen P&C			

Besluit b&w

akkoord 24/2

Bijlagen:

- brief GS d.d. 16-1-2009
- schriftelijke beoordeling Programmabegroting 2009 door provincie

Toelichting

1. In-/aanleiding

Bij brief van 16 januari j.l. delen Gedeputeerde Staten van Gelderland mede, dat de Programmabegroting 2009 voor kennisgeving is aangenomen en dat onze gemeente voor het jaar 2009 opnieuw in aanmerking komt voor repressief toezicht.

Repressief toezicht wil zeggen dat GS geen voorafgaand toezicht gaan toepassen op allerlei financiële besluiten van de gemeente (begrotingswijzigingen, e.d.) maar dat volstaan kan worden met een beoordeling achteraf van door de raad genomen besluiten. *(bij preventief toezicht mag uitvoering van financiële besluiten pas plaatsvinden na ontvangst goedkeuring GS).*

Gemeenten komen voor repressief toezicht in aanmerking als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- de begroting, inclusief meerjarenbegroting moet structureel sluitend zijn (dus niet sluitend gemaakt met inzet van eenmalige dekkingsmiddelen)
- de begroting moet tijdig zijn vastgesteld en toegezonden aan GS.

Op 3 februari j.l. is de (ambtelijke) provinciale toezichthouder naar Elst gekomen voor overleg met het hoofd FIN en ondergetekende. Tijdens dit overleg heeft hij de beoordeling en analyse van de Programmabegroting 2009 toegelicht, welke hebben geleid tot het "repressieve oordeel".

2. Doelstelling en beoogd effect

In deze nota ga ik kort in op de bevindingen van de provinciale toezichthouder bij beoordeling van onze Programmabegroting 2009. Deze nota met bijlage is bedoeld als aanvullend informatiestuk voor het college en de raad op de zeer beknopte brief van GS.

3. Argumenten

Zoals vermeld heeft de provinciale toezichthouder tijdens het gesprek van 3 februari j.l. een nadere toelichting gegeven op zijn analyse van de Programmabegroting 2009 en de opgestelde beoordeling. Alleen de opgestelde beoordeling heb ik als bijlage toegevoegd; allerlei cijfermatige opstellingen die aan die schriftelijke beoordeling ten grondslag liggen, zijn niet bijgevoegd.

De algemene conclusie is dat onze gemeente financieel gezond is, de incidentele en structurele weerstandscapaciteit groot genoeg zijn om eenmalige en structurele tegenvallers op te vangen en er goed geanticipeerd wordt op risico's bij grondexploitatie.

Ook vindt de toezichthouder de Programmabegroting zeer toegankelijk en prettig leesbaar. Met het doornemen van enkele bladzijden over de hoofdlijnen van de financiële stand van zaken en het doorbladeren van de paragraaf weerstandvermogen heeft hij direct een goed beeld van de financiële situatie van onze gemeente.

Wel hebben wij nog wat langer stil gestaan bij de vele grote projecten die in Overbetuwe op stapel staan. De financiële positie is weliswaar zeer goed, maar bij gelijktijdige aanpak van enkele grote en/of risicovolle projecten kan deze gezonde positie snel omslaan. Het is dus zaak om bij de voorbereiding van de Kadernota en Programmabegroting 2010, maar ook bij tussentijdse besluitvorming over eventuele nieuwe grote projecten, voldoende oog te houden voor het handhaven van een gezonde financiële positie op de langere termijn.

4. Advies:

A Intern: n.v.t.

B Extern: overleg met provinciale toezichthouder

5. Aanpak/uitvoering

Zie advies onder 7.

6. Middelen

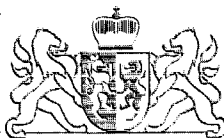
N.v.t.

7. Te besluiten:

deze nota met bijlagen ter kennisgeving aan de raad te sturen.

Team FBC

Jan Nieuwboer



Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
6811 CG Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Gemeente Overbetuwe
Postbus 11
6660 AA ELST

telefoon (026) 359 91 11
telefax (026) 359 94 80
e-mail post@gelderland.nl
internet www.gelderland.nl

datum
16 januari 2009
onderwerp
Begroting 2009 en Meerjarenbegroting 2010-2012

zaaknummer
2008-019300

Gemeente Overbetuwe					
Ingek. 19 JAN 2009					
Inschrijfnr. 051000707					
Gescand: 1					
Ovb. ja/nee					
Afdeling:				Fin	
				x	

Geachte leden van de raad,

Wij delen u mede dat uw gemeente voor het jaar 2009 in aanmerking komt voor het repressief toezicht. In het verlengde hiervan hebben wij uw begroting 2009 heden voor kennisgeving aangenomen.

Uw begroting geeft ons geen aanleiding tot het maken van verdere opmerkingen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Commissaris
van de Koningin

secretaris

inlichtingen bij dhr. K. Peeters
e-mail post@gelderland.nl

telefoonnr. (026) 359 98 62

BNG 's-Gravenhage, rek. nr. 28.50.10.824
ABN • AMRO Arnhem, rek. nr. 53.50.26.463
Postbank-girorekening 869762
BTW nr. 001825100.B03

BESCHOUWEND GEDEELTE.**1 ADVIES.**

De gemeente Overbetuwe komt voor 2009 in aanmerking voor repressief toezicht. De begroting 2009 zal voor kennisgeving worden aangenomen.

2 SAMENVATTING.

De gemeente Overbetuwe presenteert een begroting met een voordelig resultaat van € 740.000,-. Na correcties is er een structureel resultaat van € 815.000,-.

De structurele meerjarenbegroting is positief sluitend. Jaarschijf 2012 sluit met een structureel batig saldo van € 781.000,-.

De reserves en voorzieningen zijn hoog, waardoor eventuele tegenvallers opgevangen kunnen worden.

De incidentele weerstandscapaciteit is ruim voldoende om de eenmalige risico's op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit biedt ook nog ruime mogelijkheden om structurele tegenvallers op te vangen, met name de belastingcapaciteit biedt nog ruim perspectief.

Het niveau van onderhoud is nog steeds stijgende, alleen nog niet op het gewenste niveau. Er worden wel steeds meer stappen gezet om dit niveau te bereiken.

De gemeente anticipeert goed op de risico's bij de grondexploitatie. Diverse voorzieningen zijn aanwezig om de verwachte verliezen op te vangen. Overigens worden op de meeste lopende complexen een winst verwacht.

3 OORDEEL/TOELICHTING OVER DE FINANCIËLE POSITIE.**Budgettaire positie 2009.**

De gemeente Overbetuwe presenteert een begroting met een voordelig resultaat van € 740.000,-. Na correcties is er een structureel resultaat van € 815.000,-.

Er is een bedrag opgenomen van € 275.000,- voor prijsstijging en areaalacressen. Dit in plaats van een percentage. Dit bedrag kan gezien worden als een verkapte bezuinigingsmaatregel, doordat er niet direct prijsstijgingen worden meegenomen, maar de afdelingen moeten proberen deze stijgingen te compenseren. Lukt dat niet, dan kan men aanspraak maken op het bovenstaande bedrag.

De gemeente heeft te maken met een financieringstekort, deze is hoger dan het kasgeldlimiet. Verder hanteert de gemeente 4,5% rente voor het financieringstekort. Een provinciale correctiefactor wordt gemaakt omdat de provincie 3,5% hanteert tot aan het kasgeldlimiet en 4,5% daarboven.

Berekening vlgs provincie:

3,5% x € 6.000.000,-	€ 210.000,-
4,5% x (€ 11.826.000 -/- € 6.000.000)	€ 262.170,-
Totaal	€ 472.170,-

Berekening vlgs gemeente:

4,5% x € 11.826.000	€ 532.170,-
---------------------	-------------

Verschil tussen beide	€ 60.000,-
-----------------------	------------

Bezuinigingen

In de begroting 2008 en verder zijn geen bezuinigingsmaatregelen opgenomen.

*Niet 100.000
eff. 100.000!*

Taakstellingen.

In de begroting 2008 en verder zijn geen taakstellingen opgenomen.

Apparaatskosten

De apparaatskosten zijn afgenomen tov de begroting 2008 met 1,5 ton. De grootste projecten zijn aflopende, waardoor er minder apparaatskosten worden toegeschreven aan de grondexploitatie hetgeen een verlaagd risico hierover met zich meebrengt.

Onderuitputting

De opgenomen onderuitputting bedraagt € 825.000,-, deze wordt als realistisch beschouwd mede door het gunstige resultaat van de jaarrekening 2006. Ambtelijk zal worden nagegaan wat de onderbouwing is en hoe dit teruggedrongen zal worden.

Rente reserves

De gemeente rekent 4% rente toe aan de reserves. Hierdoor is een klein deel van de reserves geblokkeerd. Het niet geblokkeerde gedeelte van de vrije reserves bedraagt € 21 mln.

Meerjarenperspectief 2010-2012.

De structurele meerjarenbegroting is positief sluitend. Jaarschijf 2012 sluit met een structureel batig saldo van € 781.000,-.

De reserves en voorzieningen zijn hoog, waardoor eventuele tegenvallers opgevangen kunnen worden (zie paragraaf weerstandsvermogen).

Weerstandsvermogen.**Risico's**

De risico's die de gemeente loopt, zijn onderverdeeld in incidentele risico's en structurele risico's.

Incidentele risico's

- Grote projecten (niet grex);
Hieronder vallen Elst Centraal, Heteren Centrum, Aanleg Tangenten, Park Lingezegen en de afwikkeling van MTC. Voor de meeste van deze projecten zijn bestemmingsreserves of voorzieningen gevormd. Voor Park Lingezegen is specifiek € 1,5 mln als risico bestempeld. De rest is opgenomen in de stelpost van € 5 mln.
- Grondexploitatie;
Het risico is berekend op € 3,8 mln, maar dit bedrag is niet als zodanig meegenomen. Het risico is ondergebracht in de stelpost van € 5 mln. voor eenmalige risico's, dit omdat voor de grondexploitaties waar nu een nadelig saldo wordt verwacht reeds voorzieningen zijn getroffen. Daarnaast is berekend dat het merendeel van de exploitaties zullen sluiten met een overschot.
- Bovenwijkse voorzieningen;
Verwacht wordt dat de kosten voor de aanleg van bovenwijkse voorzieningen niet allemaal gedekt zullen worden door de opbrengsten. Een bedrag van € 3 mln is geraamd als risico.
- Dekking van nieuwe investeringen;
Er is de laatste jaren regelmatig gebruik gemaakt van de algemene reserve als dekkingsmiddel voor investeringen. Een bedrag van € 5 mln zal nu geraamd worden als risico hiervoor.

- Dekking van investering met label onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar; Voor plotseling opkomende investeringsbehoeften van maatschappelijk nut buiten de begrotingsbehandeling om, is een bedrag geraamd van € 1 mln.

Recapituleren:

(x € 1 mln)

A. Eenmalige risico's met ramingen

Bovenwijkse voorzieningen	€	3
Dekking investeringen tlv alg. reserve	€	5
Financiering van zgn "3 O" investeringen	€	1
Grote projecten; Park Lingezegen	€	1,5

B. Eenmalige risico's zonder ramingen

Grote projecten		
Grondexploitatie		
PPS-constructies		
Garantieplichtingen		
etc.	€	5

Totaal eenmalige risico's € 15,5

Structurele risico's

Het enige risico dat de gemeente heeft benoemd is de boekwaarde van de investeringen die in het verleden gedekt zijn door reserves of subsidies. Een inschatting van het risico is niet te doen. De gemeente is van mening dat zij jaarlijks adequaat inspelen op veranderende situaties in de lopende begroting en dat daarmee structurele financiële risico's zoveel mogelijk worden voorkomen. Vooralsnog blijkt dit ook uit de cijfers.

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bedraagt € 1.523.000,-, dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Structurele weerstandscapaciteit (x € 1.000,-)

Begrotingsoverschot	€	-
Onbenutte belastingcapaciteit	€	1.423
Post onvoorzien	€	100
Totaal structurele belastingcapaciteit	€	1.523

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 32.022.000,-, dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Incidentele weerstandscapaciteit (x € 1.000)

A	Vrij aanwendbaar deel algemene reserve	€	24.363
	Verwachte ontwikkeling algemene reserve	€	5.659
B	Stille reserves		
	Stille reserve gemeentelijk woningbezit	€	400
	Stille reserve in aandelenkapitaal BNG	€	1.100
	Stille reserve in eigendom gronden (niet grex)	€	500
	Totaal incidentele weerstandscapaciteit	€	32.022

Oordeel over weerstandsvermogen

De incidentele weerstandscapaciteit is ruim voldoende om de eenmalige risico's op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit biedt ook nog ruime mogelijkheden om structurele tegenvallers op te vangen, met name de belastingcapaciteit biedt nog ruim perspectief. Moeilijk is het om te bepalen hoe bepaalde bedragen tot stand zijn gekomen mbt de risico's. Doordat de risico's beschrijvend en cijfermatig voldoende zijn weergegeven en deze ook afdekbaar zijn, is er een puntenaantal van 4 gegeven voor dit onderdeel.

Beheerplannen.

Het kwaliteitsplan BOR (Beheer Openbare Ruimte) is in oktober 2007 behandeld, daarbij is het scenario "gemiddeld basis met accenten" aangenomen. Dit scenario is minder minimalistisch dan het vorige. Om dit te kunnen bewerkstelligen wordt er structureel jaarlijks € 180.000,- extra aan het budget toegevoegd. Het budget is inmiddels gegroeid naar € 3,66 mln structureel. Echter is dit nog € 0,5 mln te weinig om het beoogde kwaliteitsniveau te halen, met name de kwaliteit van de wegen zal hierdoor niet het niveau bereiken dat gewild is. Volgens de planning zal dit in 2012 worden bereikt.

Voor dit gat is er een bestemmingsreserve gevormd van € 1,8 mln die als buffer dient in het geval de kwaliteit te wensen over laat.

Het in 2008 vastgestelde GRP over 2009 – 2013 stelt dat het rioolrecht jaarlijks gelijk zal blijven. De bestemmingsreserve zal voor € 7 mln worden ingezet zodat t/m 2018 geen tariefsverhoging hoeft plaats te vinden. Pas in 2019 zullen de tarieven jaarlijks stijgen met 3% obv het huidige GRP. De reserve zal in die tijd afnemen van € 8,2 mln naar € 1,2 mln.

Conclusie:

Het niveau van onderhoud is nog steeds stijgende, alleen nog niet op het gewenste niveau. Er worden wel steeds meer stappen gezet om dit niveau te bereiken. Het huidige niveau bedraagt in percentage 89% (zie pagina 117 programmabegroting). Doordat het niveau van het onderhoud onder de 90% ligt, is er een punttoekenning van 1 gegeven aan Overbetuwe.

Bouwgrondexploitatie.

*In overleg
provincie
geschikt/
niet juist* { ~~Ten opzichte van 2007 is er 1 grote verandering, namelijk Westeraam wordt gedaan door een projectontwikkelaar en niet door de gemeente. Het risico voor de gemeente is nihil.~~

De gemeente anticipeert goed op de risico's bij de grondexploitatie. Diverse voorzieningen zijn aanwezig om de verwachte verliezen op te vangen. Overigens worden op de meeste lopende complexen een winst verwacht.

De totale verwachte winst bedraagt € 8 mln.

Duurzaam Financieel Evenwicht (Centraal toezichtsthema.)

Het overzicht zal in een overleg met de gemeente besproken worden. Er zijn geen noemenswaardige zaken te vermelden.